



Изх. № 231 / 03.02. 2016 г.

До
г-н Хасан АДЕМОВ,
Председател на Комисията по труда,
социалната и демографската политика,
Народно събрание

Уважаеми г-н Адемов,

Във връзка с Ваше писмо КТСП-653-08-3 от 20.01.2016 г. и отправената в него покана към експертите на Фондация "Център за изследвания и политики за жените" прилагам Становище и предложения на ЦИПЖ по Законопроект за равнопоставеността на жените и мъжете, № 502-01-94, внесен от Министерския съвет за разглеждане в НС.

Приложение съгласно текста.

С уважение,

Татяна Кметова,
Изпълнителен директор

Становище на ЦИПЖ по Законопроекта на МС за равнопоставеността на жените и мъжете

Фондация "Център за изследвания и политики за жените" приветства политическата воля и мотивите за приемане на Закон за равнопоставеността на жените и мъжете.

Одобряваме и подкрепяме внесения от Министерския съвет законопроект с рамков и устройствен характер, който регламентира принципите на политиката по равнопоставеност на жените и мъжете, определя основните подходи за реализацията ѝ (интегриран междусекторен подход и временни насърчителни мерки), както и органите, правомощията и взаимодействието им по отношение на реализацията на политиката. Изразяваме пълната си подкрепа на усилията за изграждане на ефективен институционален механизъм, насочен към управлението на единна държавна политика, която да провежда принципа на равнопоставеност на жените и мъжете във всички национални политики и законодателство.

Подкрепяме твърдението, че понастоящем отсъства законова регулация на цялостен национален институционален механизъм за провеждане на политика по равнопоставеност на жените и мъжете и законопроектът ще запълни тази отдавнашна празнота в българското право.

Най-важните три условия за ефективното управление на тази хоризонтална политика са:

- *политическият ангажимент* на най-високо ниво (законодателно уреждане на материята и участие в Националния съвет по равнопоставеност на половете на заместник-министрите по съответните области);
- обезпечаването на политиката с *данни и индикатори* за състоянието и напредъка;
- осигуряване на *оперативни човешки и други ресурси*.

Понастоящем страната ни е на едно от последните места в Европейския съюз по отношение на равнопоставеността на жените и мъжете и достъпа на жените до определени ресурси и услуги (според Индекса за равнопоставеност на половете на Европейския институт по равнопоставеност на половете). По наши наблюдения причина за това е неефективният механизъм за управление и проследяване на измерими цели и резултати при прилагането на политиката, липсата на системно събирани и анализирани данни за състоянието в тази област, което затруднява съвременна намеса от страна на държавата, прави политиката невидима и дава повод за подценяването ѝ. Липсата на отделен специализиран орган/агенция/дирекция, който да управлява и координира политиката, т.е. липсата на собствен организационен дом на политиката, още повече затруднява този процес. Макар и да не е изрично посочено в проектозакона, надяваме се, че в хода на обсъждането му ще има консенсус за създаване на **специализирана дирекция** в Министерството на труда и социалната политика, която да поеме професионално координацията и методическото осигуряване на цялата мрежа от координатори, предвидени в чл. 8 на законопроекта.

Заложените в чл. 7, т. 4 от законопроекта правомощия на министъра на труда и социалната политика да организира създаването и поддържането на система за наблюдение равнопоставеността на жените и мъжете и да координира изготвянето на

доклад за равнопоставеността на жените и мъжете в Република България е изключително навременна стъпка. В тази връзка смятаме, че в заключителните разпоредби на закона е важно да се добави приемането на съответния подзаконов нормативен акт, който да урежда структурата и съдържанието на националната информационна система в 6-месечен срок след приемането на закона. Смятаме, че по този начин ще се създадат стабилни основи за наблюдение и формулиране на приоритетите на държавна политика по равнопоставеност на жените и мъжете, които са основани на публични, регулярни, достоверни и надеждни данни за реалното състояние на равнопоставеността у нас във времето. По наше виждане националната информационна система за наблюдение на състоянието на равнопоставеността е **най-важният и липсващ от години източник** на обобщени национални данни където са на практика областите на неравенствата по пол в България, какви промени настъпват всяка година, в кои области и какви мерки са необходими от страна на държавата. Ние не подкрепяме виждането, изразено в някои обществени дебати до момента, че в закона трябва да залегнат само определени области и конкретни мерки и санкции при неизпълнението им, тъй като сме на мнение, че областите трябва да бъдат избирани ежегодно на базата на данните от националната информационна система. В противен случай, съществува риск едни области на неравенства да бъдат изведени в приоритет за сметка на други, без да е доказано, че именно те се нуждаят от по-спешна намеса от страна на държавата.

Смятаме, че посочените в законопроекта инструменти за провеждане на държавната политика (чл. 5) - Национална стратегия за равнопоставеността на жените и мъжете, плановете за реализирането ѝ, доклада за изпълнението им и проследяване на състоянието (Чл.7, т.4) - трябва да придобият в хода на обсъждането на законопроекта конкретен времеви обхват.

Предлагаме и следните **Предложения за промени и допълнения в проекта на Закон за равнопоставеност на жените и мъжете:**

1. Чл. 6, ал. 2, т.1. да се измени така:

"(2) Националният съвет се състои от представители на:

1. министерства, държавни и изпълнителни агенции и други органи, създадени със закон:

1.1. заместник-министри на:

- а) труда и социалната политика;
- б) образованието и науката;
- в) външните работи;
- г) правосъдието;
- д) вътрешните работи;
- е) отбраната;
- ж) финансите;
- з) здравеопазването;
- и) икономиката и енергетиката;
- к) земеделието и храните;
- л) регионалното развитие;
- м) културата;
- н) околната среда и водите;
- о) транспорта, информационните технологии и съобщенията;

- п) младежта и спорта;
- р) инвестиционното проектиране;
- 1.2. ръководители на:
 - а) Държавната агенция за закрила на детето;
 - б) Държавната агенция за бежанците;
 - в) Националния осигурителен институт;
 - г) Националния статистически институт;
 - д) Комисията за защита от дискриминация;
 - е) Съвета за електронни медии."

2. В чл. 6, ал. 4 да се измени и да се добави нова ал. 5 както следва:

" (4) В своята дейност министърът на труда и социалната политика се подпомага от специализирана дирекция в администрацията на Министерството на труда и социалната политика.

(5) Специализираната дирекция е секретариат на Националния съвет по равнопоставеността на жените и мъжете."

3. В член 7, т. 4 пред думата "система" да се добавят думите "национална информационна".

4. В чл. 8, ал. 2, т. 6 пред думата "анализи" да се добавят думите "индикатори и" или думата "анализи" да се смени с индикатори за".

Ал. 3 да се измени както следва:

"(3) В изпълнение на функциите на координатори по равнопоставеност на жените и мъжете служителите по ал. 1 си сътрудничат със специализираната дирекция по равнопоставеност на жените и мъжете в администрацията Министерството на труда и социалната политика."

5. В член 9 думите "системата за наблюдение " да се замени с "националната информационна система за наблюдение на равнопоставеността на жените и мъжете".

6. Чл. 11 да се измени така:

"Чл. 11 (1) Областните управители създават със заповед Областни съвети по равнопоставеност на жените и мъжете, като определят техните структура и състав.

(2) Копие от заповедта по ал. 1 се изпраща на секретариата на Националния съвет по равнопоставеност на жените и мъжете.

(3) Областните съвети по равнопоставеност на жените и мъжете изпращат информация за дейността си до секретариата на Националния съвет.

(4) Областните управители разработват стратегии и планове по равнопоставеността на жените и мъжете на областно ниво."

Досегшната алинея 2 да стане алинея 5.

7. Чл. 14 да се измени както следва:

"Чл. 14.(1) Предварителните оценки на въздействието на нормативните актове и стратегическите документи включват и оценка на въздействието по признак пол."

Да се създаде алинея (2):

"(2) Органите на изпълнителната власт извършват последваща оценка на въздействието от интегрирането на равнопоставеността на жените и мъжете в своите области на компетентност и обхват на дейност."

8. В чл. 15 ал. 2 да се измени така:

"(2) Насърчителните мерки по ал. 1 се прилагат от органите на изпълнителната власт за определен срок до постигането на целите им за балансирано представителство, равни възможности и равнопоставеност на жените и мъжете в областите, в които е установена неравнопоставеност според данните на националната информационната система и доклада за равнопоставеността на жените и мъжете в Република България."

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ:

9. В заключителните разпоредби да се създаде нов § 4.:

" § 4. В 6-месечен срок от влизането в сила на закона, министърът на труда и социалната политика приема наредба за структурата и съдържанието на националната информационна система за наблюдение на равнопоставеността на жените и мъжете по чл. 7, т. 4."